

Bokprojektmodellen

Planera verksamhet och inlärningshelheter där en bok som intresserar barnen används som stöd för ett projekt eller ett långvarigt fenomenbaserat eller temaarbete.

Bokprojekt för barngruppen

- Välj en bok som tangerar barnens intressen eller ett gemensamt tema.
- Bokens teman:
- Skriv ner mål för gruppens pedagogiska verksamhet (t.ex.):
 - ✓ Att tillsammans med barnen fördjupa sig i och leva sig in i berättelsen
 - ✓ Att synliggöra barnens synvinklar på boken
 - ✓ Att stärka gruppens gemensamma läsoplevelse
 - ✓ Att stärka barnens emotionella färdigheter (känna igen, namnge, reglera känslor)
 - ✓ Att utveckla barnens färdigheter att lyssna och koncentrera sig
 - ✓ Att stödja barnen i att observera och undersöka bokens bilder
 - ✓ Att öka barnens ordförråd och berättarförmåga
 - ✓ Att med hjälp av olika aktiviteter och konstbaserade metoder berika läsprocessen
- Stödmaterial som du avser att använda (t.ex.):
 - ✓ Facklitteratur
 - ✓ Metodhandböcker
 - ✓ Bångstyriga bitar: inläring av multilitteracitet med glädje (Kumpulainen, K., Sintonen, S., Vartiainen, J., Sairanen, H., Nordström, A., Byman, J. & Renlund, J.)
 - ✓ Sydkustens Ordkonstskolas pedagogiska material

1. Förberedelser

Innan du högläser boken:

- ✓ Gör tillsammans med teamet upp en preliminär plan över tidtabellen och hur ni ska behandla boken > Det lönar sig att dela upp högläsningen av boken > Hur passar högläsningen in i den övriga verksamheten under dagen?
- ✓ Låna boken i god tid och läs den själv innan du läser den med barnen > Vad går berättelsen ut på? Passar den min grupp? Hur tar jag i beaktande de barn som har ett annat modersmål än svenska? Etc.
- ✓ Kartlägg de konstbaserade metoderna, materialen och redskapen samt kunnandet tillsammans med teamet > Gör val
- ✓ Hurdana metoder använder vi för att öka barnens delaktighet och aktivitet > t.ex. smågrupper
- ✓ Vilka mål hämtar vi från barnens planer för småbarnspedagogik, förskoleundervisning eller undervisning > gruppens pedagogiska plan > läsecirkeln
- ✓ Bokens centrala ordförråd, behövt bildstöd
- ✓ Dokumentation i portfolion > ansvarsfördelning inom teamet, valda metoder samt att synliggöra litteraturprojektet för vårdnadshavarna
- ✓ Skapa/utforma en egen läsplats för gruppen tillsammans med barnen > Läsestunder ordnas regelbundet utan stress och press och bygger på interaktion
- ✓ På vilket sätt syns de lästa böckerna i grupptrymmet/för vårdnadshavarna? > Försök hitta på andra sätt än att kopiera bokomslagen (upphovsrätten) > en hylla/ett bord för presentation av böckerna, virtuella hyllor (barnen fotograferar med iPad)

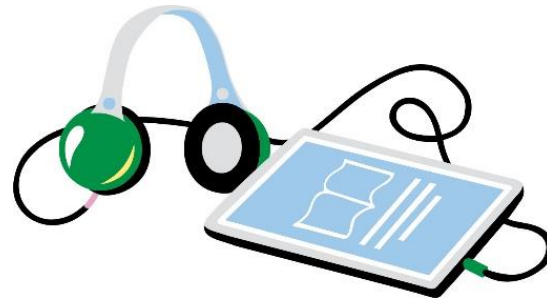
2. Inledning

- Olika sätt att komma i stämning inför högläsningen:
 - ✓ Presentera för barnen er gemensamma läskompis (mjukis, djurleksak eller dylikt), som gärna lyssnar på böcker och vill ha nya kompisar. Läskompisen hälsar i tur och ordning på alla barnen och har en egen plats där den lyssnar på boken.
 - ✓ Gör tillsammans med barnen någon liten koncentrationsövning > Ni kan t.ex. föreställa er att ni har en fjäder i handen (eller en riktig fjäder), som ni blåser upp i luften först sakta, sedan lite hårdare och till slut ännu hårdare.
- Bokens fram- och bakpärm:
- Undersök tillsammans med barnen bokens pärmbild:
 - ✓ Vad ser ni på bilden?
 - ✓ Gissa vad boken handlar om utgående från bilden.
 - ✓ Vad heter boken? Vilka bokstäver ser du? Vad betyder bokens namn?
- Undersök på samma sätt bokens bakre pärm. Berätta sedan kort för barnen vad boken handlar om och nämn bokens huvudpersoner (du kan även skriva namnen på tavlan/på ett papper)
- Berätta och diskutera på ett allmänt plan med barnen att en bok alltid skrivits och illustrerats av någon/några.
- Det lönar sig att stanna upp om barnen har kommentarer och frågor och behandla dem.
- Kom på förhand överens om arbetsfördelningen inom teamet > vem presenterar boken och leder diskussionen > vem dokumenterar diskussionen.

3. Insidan av pärmen och titelblad

- Exempel på kompletterande material: scarfar/annan lämplig rekvisita, musik som lämpar sig för uppslaget, sång eller ljudlandskap (t.ex. Papunets ljudbank), känslkort
- Insidan av pärmen (många böcker har även illustrationer på försätts- och eftersättsbladet)
 - ✓ Vad ser du?
 - ✓ Dela ut scarfarna el.dyl. efter diskussionen > rör er fritt i utrymmet till musik/sång > öva på olika sätt att röra er, hälsa på varandra osv.
- Följande uppslag (bokens namn, författare, eventuell dedikation)
 - ✓ Vad betyder männe dedikation?
 - ✓ Vad betyder...? Hur känns det då? Vad händer i boken? (Berätta, visa på bilden, visa med en min osv.)
 - ✓ Bokens titelblad: Vad ser du? Vem ser du på bilden? Vad gör hen?
- Observation och dokumentation: Vem ansvarar för att dokumentera (skriva ner och fotografera) barnens reaktioner och kommentarer? I vilket skede stannar vi upp för att undersöka och utvärdera litteraturprojektets gång?

4. Berättelsens två första uppslag

- Börja med att upprepa vad boken heter och vad ni tidigare talat tillsammans om boken. Använd musik och lek för komma i stämning och igång.
- Visa uppslaget för barnen och be dem berätta vad de ser. Ställ preciserande frågor:
 - ✓ Vem ser du på bilden? Vilken årstid är det? Vilka färger ser du? Vad gör X? Varför?
 - ✓ Börja läsa boken
- Fortsätt på samma sätt med följande uppslag. Som tilläggsmaterial kan du använda ett föremål som passar ihop med bokens tema.
 - ✓ Vad ser du på bilden? Vad är lustigt med bilden? Vilken tid på dygnet är det? Osv.
 - ✓ Läs vidare i texten.
 - ✓ Stanna upp och återgå till det ni redan läst. Vad hände? Vem handlar berättelsen om?
- Mellanuppgift: Rita/måla en karaktär/ett ställe eller en känsla som gjorde ett intryck > Skriv ner det barnet berättar > Ställ fram arbetena > Instruera barnet att presentera teckningen/målningen för sina vårdnadshavare.

5. Berättelsen fortsätter

- Återvänd kort till bokens händelser och karaktärer. För att komma i samma stämning som den i boken ta med läskompisen eller någon karaktär eller en sak från boken. Vi går tillsammans igenom vad som hände i boken/berättelsen senast.
- Vi tittar tillsammans på bilderna från förra gången:
 - ✓ Vad hände här? Vem är de här? Vad mera ser du?
- Fortsätt att läsa boken.
- Vi undersöker bilden på följande uppslag och lyssnar på ett lämpligt ljud:
 - ✓ Var är X? Vilka andra karaktärer ser vi på bilden? Vad annat ser du? Hur ser det ut på bilden?
 - ✓ Lyssna på barnen och ge dem tid att diskutera.
- Läs framåt i boken.
- Vi tittar tillsammans på följande sidas bilder > Barnen får berätta vad som händer på bilderna. Läs därefter texten.
- Aktivera barnen och låt dem använda t.ex. Pantomim, ljudlandskap, känslotillstånd osv. för att beskriva det som just lästes.

6. Berättelsen fortsätter och aktiviteterna med

- Fortsätt läsa i boken ett uppslag åt gången. Stanna upp vid de ställen som intresserar barnen.
- Bildserier och detaljer kan avgränsas t.ex. med hjälp av ett papper > Det underlättar det för barnen att rikta blicken och att koncentrera sig
- Kunde boken läsas ute, på en skogsutflykt?
- Uppgiftsidéer:
 - Gör en tecknad serie med tre bildrutor om någon händelse i boken eller något som ni hittat på själva. Rita och presentera för de andra, gör en animation av bilderna (StopMotion)
 - Bygg upp en dramalek utifrån bokens händelser, planera scenografi och rollkläder.
 - Skapa och spela in ett ljudlandskap som lämpar sig för något ställe i boken
- Läs boken på nytt. Sätt ihop material tillsammans med barnen utifrån den dokumentation som ni gjort under processens gång i portfolion.

